

KM ภาควิชาการพยาบาลรากฐาน

ครั้งที่ 4/2562

วันพุธ ที่ 26 มิถุนายน 2562 ณ ห้อง 302 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

เรื่อง ถอดบทเรียนจากการจัดการอบรม การพัฒนาการเรียนการสอนด้วยหุ่นสมรรถนะสูง (High fidelity simulation) และการนำมาใช้สอนเรื่อง medication errors

ภาควิชาการพยาบาลรากฐานได้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง “ถอดบทเรียนจากการจัดการอบรม การพัฒนาการเรียนการสอนด้วยหุ่นสมรรถนะสูง (High fidelity simulation) และการนำมาใช้สอนเรื่อง medication errors” โดยอาจารย์ นันทกานต์ มณีจักรเป็นผู้นำกิจกรรม อาจารย์วรรณฤดี เชาว์อวยชัย เป็นคุณอำนวย และผู้ช่วยอาจารย์จิรวรรณ มาลา เป็นคุณลิขิต ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

อาจารย์ นันทกานต์ มณีจักร แจ้งว่า จากการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนด้วยหุ่นสมรรถนะสูง (High fidelity simulation) ในวันที่ 20-21 มิถุนายน 2562 นั้น ได้รับความสนใจจากอาจารย์หลากหลายภาควิชา เช่น ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ ภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์ และภาควิชาการพยาบาลรากฐาน เข้าร่วมอบรม โดยมีเนื้อหาในการอบรม ดังนี้

หุ่นสมรรถนะสูง (High Fidelity Simulator) เป็นหุ่นจำลองที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการสั่งงาน สามารถสร้างเสียงต่างๆ เช่น เสียงหัวใจ ปอด ช่องท้อง สร้างลักษณะทางกายภาพที่ปกติและผิดปกติได้ สามารถพูดโต้ตอบผ่านลำโพงในหุ่น และตอบสนองการดูแลของผู้ฝึกปฏิบัติได้ตามการสั่งงานผ่านคอมพิวเตอร์

จากการศึกษาวิจัย พบว่า หุ่นสมรรถนะสูงได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องจากการสร้างสถานการณ์จำลองโดยใช้หุ่นสมรรถนะสูงเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการพยาบาลโดยไม่ทำอันตรายต่อผู้ป่วย นักศึกษาพยาบาลสามารถฝึกปฏิบัติได้บ่อยครั้ง เหมาะสำหรับการฝึกที่มีความซับซ้อนและเฉียบพลันซึ่งนักศึกษาอาจจะไม่มีโอกาสได้พบเห็นหรือให้ความช่วยเหลือจริงบนหอผู้ป่วย ช่วยในการป้องกันการผิดพลาดจากการให้ยาหรือให้การพยาบาลได้ นอกจากนี้การให้การสะท้อนกลับอย่างมีรายละเอียดและลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนภายหลังจากการฝึกปฏิบัติ (Debriefing) ช่วยให้นักศึกษาได้อภิปรายร่วมกัน และกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

การทำ Debriefing หรือการอภิปรายหลังสถานการณ์จำลองเป็นจุดสำคัญที่สุดของการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพ รวมถึงจุดประสงค์อื่นๆ

รูปแบบของการทำ debriefing

1. Plus/Delta model debriefing

เหมาะกับการ Debriefing ที่มีเวลาจำกัด ซึ่ง Plus คือ มีอะไรบ้างที่ทำได้ดี Delta คือ มีพฤติกรรมใดที่ยังทำได้ไม่ดี/เป็นจุดอ่อน

2. GAS model

เหมาะกับผู้สอนที่มีประสบการณ์มาก

G: Gathering Data คือ การรับฟังและทำความเข้าใจในทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่แสดงออก (ให้หัวหน้าทีมเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จำลอง สมาชิกช่วยเสริมรายละเอียด)

A: Analysis คือ ช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนสะท้อนความรู้สึก และวิเคราะห์ พฤติกรรมของตนเอง (ทบทวน จุดดี จุดอ่อน สิ่งท้าทาย)

S: Summary ช่วยสรุปบทเรียนที่ได้รับจากสถานการณ์จำลอง (นำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้อย่างไรและจะพัฒนาตนเองเพิ่มเติมอย่างไรบ้าง)

3. SHARP model

เหมาะสำหรับผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย

S: Self Learning Objectives จากสถานการณ์เกิดอะไรขึ้นบ้าง

H: How do it go อะไรที่ทำได้ดีเพราะอะไร

A: Address concern อะไรที่ทำได้ไม่ดีเพราะอะไร ผู้สอนสังเกตเห็นว่า...

R: Review Learning Point ที่ได้ฝึกสถานการณ์ไป ผู้เรียนได้ทำตามเป้าหมายอย่างไร ผู้เรียนได้เรียนรู้ อะไรเพิ่มเติม

P: Plan Ahead ผู้เรียนคิดว่าครั้งต่อไปจะทำอะไรให้ดีขึ้น

นอกจากนี้ ผู้อบรมยังได้เข้าร่วมฝึกปฏิบัติ มีการวางแผน เขียน Scenario ซึ่งมีอาจารย์อาจารย์ธัญรัชต์ องค์กร มีเกียรติ, ผู้ช่วยอาจารย์วรรณฤดี เซาว์อวยชัย และผู้ช่วยอาจารย์ศิริลักษณ์ ผมขาว ได้เขียน Scenario เกี่ยวกับ Medication error และได้ทดลองใช้กับผู้เข้าอบรมโดยหุ่นสมรรถนะสูง (High Fidelity Simulator) เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับสอนนักศึกษาต่อไป

ผู้ร่วมกิจกรรม

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วิราพรธรณ	วิโรจน์รัตน์
2. รองศาสตราจารย์ พัสมณธ์	คุ่มทวีพร
3. อาจารย์ธัญรัชต์	องค์กรมีเกียรติ
4. อาจารย์นันทกานต์	มณีจักร
4. ผู้ช่วยอาจารย์จิรวรรณ	มาลา
7. ผู้ช่วยอาจารย์อภิรฎี	พิมเสน
8. ผู้ช่วยอาจารย์วรรณฤดี	เซาว์อวยชัย
9. ผู้ช่วยอาจารย์ศิริลักษณ์	ผมขาว